

SLOVENSKI VESTNIK

**CELOVEC
SREDA
9. JUNIJ
1993**
Letnik XLVIII.
Štev. 23 (2707)
Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt
Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt
Cena: 8 šil.
40 tolarjev
P. b. b.

Srečanje v Podljubelju

V soboto so se ob spomeniku internirancev Podljubelju srečali številni obiskovalci in bivši še živeči taboriščniki zloglasnega taborišča Mauthausen oz. njegove izpostave na Ljubelju. S tem so se spomnili 50-letnice teh tragičnih dogodkov. Udeležencem iz Italije, Avstrije, Francije in Slovenije je spregovoril podpredsednik republiškega odbora Zveze borcev Slovenije Lado Pohar. Med drugim je dejal, da interniranci še vedno čakajo pravično poplačilo vojne odškodnine. Zbrane je pozdravil tudi podžupan s Tržičem pobratene francoskega mesta St. Marie aux Mines.

Akademija gimnazijcev in Borovljanov

V nedeljo je bila v Celovcu tradicionalna akademija slovenske gimnazije, na kateri so sodelovale tudi kulturniške skupine letos z gimnazijo pobratene Slovenskega prosvetnega društva Borovlje. V programu pa so nastopile tudi skupine dijaških domov, ki tesno sodelujejo z gimnazijo. Na sliki mlajši mladinski zbor S.G. Več na 4. strani.

Srečanje ZSO s komisijo za mednarodne odnose

Včeraj so se v prostorih generalnega konzulata R Slovenije v Celovcu srečali predstavniki Zveze slovenskih organizacij s člani komisije za mednarodne odnose Zoranom Thalerjem, Borutom Pahorjem, Dragico Iskrenovič in Marjano Logar. V enournem pogovoru je dr. Marjan Sturm okvirno seznanil komisijo s položajem slovenske manjšine na Koroškem in orisal pot in načrte ZSO. Poseben poudarek je dal vprašanju priznavalnega principa, ki ga nekatere slovenske organizacije nenadoma zagovarjajo, ZSO pa ga odločno odklanja, saj bi privedel do razlikovanja med „dobro“ in „slabo“ Slovence, med „zavedne“ in „manj zavedne“.

Slovenci na Koroškem pogrešamo dolgoročen koncept za urejanje odnosov med matico in manjšino ter za sooblikovanje manjšinske politike.

Zoran Thaler je povedal, da bo v začetku julija sestanek zunanjepolitičnega odbora, na katerem se bodo podrobneje ukvarjali z manjšinsko problematiko. Več o pogovoru v naslednji številki.

Srbija drvi v diktaturo V Makedonijo vojska ZDA

Srbske opozicije ni več. Milošević je očitno komaj čakal na incident z vodjem srbskega gibanja obnove (SPO), da bi z njim lahko obračunal. Po Draškovičevi nepremišljeni potezi, ko so njegovi pristaši na njegov poziv vdrli v skupščino, se mu je to posrečilo. Draškovića so skupaj z ženo aretirali in ju hudo pretepli. Grozi pa mu tudi sodna obravnava zaradi pozivanja na „rušenje ustavnega sistema“. Po Draškoviču ni dejansko nikakršne opozicije več. Miloševićev represivni sistem je vsem pognal strah v

kosti, mnogi so se enostavno pritajili.

Po Beogradu se šušlja, da je Milošević duševni bolnik, saj sicer ne bi mogel voditi tako izprijene politike. Najbolj značilno zanj je, da dela eno, govori pa drugo. S svojimi izjavami je preslepil tudi pogajalca ZN in ES, Vancea in Owana, ki sta stavila vse karte nanj in ga proglasila za konstruktivnega sogovornika. Odstranil je Čosića z obtožbo, da se je tajno dogovarjal s Hrvati (Tudjmanom), kar pa v bistvu že dolgo počne prav on. Črnogorskemu

predsedniku Bulatoviću je očital popustljivost do Hrvatov, sam pa je kljub črnogorskemu nasprotovanju Hrvatom prepustil strateško pomemben polotok Prevlako. Takih dvoiličnih izjav in dejanj pa je še več, najhuje pa je, da je narodu obljubil, da ga ne bo nihče pretepal, njegove policijske enote pa brutalno zadušijo vsako nestrinjanje z oblastjo. Milošević je nevaren, že če je zdrav, če pa je bolan, pa še bolj.

Prejšnji teden se je makedonsko sobranje soglasno izreklo za namestitev ameriških

čet na ozemlju te nekdanje republike Jugoslavije. Srbski predsednik Milošević je hotel soglasje prepričati, zato je prišel na pogovore z makedonskim predsednikom Kirom Gligorovom. Makedonija je pristala na namestitev predvsem zaradi velike ogroženosti, kajti prav na njenem ozemlju se srečujejo interesi kar štirih držav – Srbije, Bolgarije, Grčije in Albanije, ZDA pa želijo prepričati vojno, v katero bi bile vpletene tudi dve zaveznici – Grčija in Turčija.

J.R.

PREBERITE

- str. 2
Desnica divja – komentar
- str. 3
Otvoritev v Železni Kapli
- str. 4
Široko zastavljena akademija
- str. 5
Koroški Slovenci na plankah
- str. 6
Novice in komentarji iz sveta
- str. 7
V Ločah so pokušali mošt

Mladina je navdušila

Praznovati je treba takrat, ko je priložnost. Za nekdanji dekliški zbor SPD Borovlje je tak vzrok nedavno preimenovalje v „Sektet Borovlje“. In kakor se za mlado skupino spodobi, je novo ime proslavila s koncertom pod geslom „Z mladino v pomlad“, na katerem so nastopile samo mlade pevske skupine. V soboto, 5. junija, sta pri Cingelcu na Trati poleg sekteta nastopila še novoustanovljeni dvojezični zbor pedagoške akademije v Celovcu (oba zbora vodi Edi Oraže) in fantovski kvartet (Burschenquartett) iz Šmarjete v Rožu. Prireditelj je bila tudi priložnost, da je sektet prvič nastopil v novih oblekah enotnega kroja, a individualnih barv. V imenu SPD Borovlje je vse skupaj pozdravila podpredsednica društva Irmi Müller.

Večer pa bo številnim poslušalcem ostal v spominu pred-

vsem zaradi svežine nastopa omenjenih skupin, ubranega petja in razveseljivo visoke pevske ravni, ki se je odražala tudi v repertoarju, saj je segal od slovenskih in nemških narodnih do zahtevnih srbskih, angleških in črnskih oz. afriških pesmi. Predvsem bodoči učitelji so pokazali, da spontani vložki izredno popestrijo spored. Občinstvo je bilo nad koncertom navdušeno.

Po prireditvi je sektet po stari boroveljski šegi povabil vse nastopajoče in občinstvo na družabno srečanje, ki je ob pesmi, jedachi in dobri kapljici trajalo daleč v pomladno jutro.

wafra

Zbor Dvojezične trgovske akademije

Oktet Suha vabi

na srečanje oktetov

**v soboto, 12. 6.
1993 ob 20. uri
na suškem gradu**

Sodelujejo:

Oktet Valvasor in
Oktet LIP-Bled iz
Slovenije, Tržaški
oktet, Doppelquar-
tett Tainach
in Oktet Suha.

Vinjeni mladoletniki so torej zakrivali požig in umor petih turških priseljencev v nemškem mestecu Solingen; občasno jih je bilo videti tudi ob srečanjih skrajno desničarskih skupin, vendar take napadalnosti ni bilo pričakovati. Tako približno je slišati iz vrst nemških policijskih in sodnijskih krogov po solingenski tragediji. Predsednik von Weizsäcker je poln sočutja, kancler Kohl je

dr. Francija Zwitter

Desnica divja

očitno tako prizadet, da niti ne najde besed sočutja. In javno, beri: objavljeno, mnenje v nemškem (in avstrijskem) tisku obsoja zločin, ne da bi seveda brskalo po vzrokih: visoko število priseljencev povzroča pač agresivnost, solingenski zločin potrjuje argumentacijo proti možnosti multikulturene družbe, kajti če ne bi bilo Turkov, jih tudi ne bi bilo mogoče sežgati; ergo: zavarovanje nemških (srednjeevropskih, t. j. zahodnoevropskih) mej pred nezaželenimi tujci, v kolikor niso turisti z devizami, pomeni hkrati ukoritev desnega radikalizma.

Ni slučaj, da se je solingenski zločin – ki nevarno spominja na kristalno noč pred skoraj štiridesetimi leti – zgodil komaj dan po v nemškem parlamentu sprejetem zakonu o zaostitrvi azilantskih pogojev: legislatura prepove nadaljnji dotoč tujcev, cestni mob skrbi za izstrelitev, uničenje in usmrtnost že udomačenih tujcev. Nemška kri naj ostane čista.

Demokratična javnost je nemočna: verige in morja luči v nemških (in avstrijskih) mestih so na zunaj sicer imeniten in tudi spektakularen,

vendar nezadosten protest proti brutalnosti desnice.

Ne samo Nemčiji po njeni združitvi, celotnemu tako imenovanemu zahodu je – začasno – uspelo uničiti levičarje: to silo, ki bi se lahko edina uspešno uprla terorju z desne strani, in prav Nemčija pred združitvijo je dokazala, da je s svojo policijsko, logistično in zakonodajno močjo lahko opravila s svojimi (levimi) nasprotniki.

Desničarska agresivnost se stopnjuje z vedno bolj desničarskim političnim postopanjem vlad v zahodni Evropi in je tudi še ni konec in se tudi ne bo omejila na Nemčijo.

Avstrijski notranji minister Löschner je na tem, da pripravlja tla za nemške razmere. Kot član socialdemokratske vladne struje in kot podpredsednik socialdemokratske stranke Avstrije.

Prižiganje sveč v spomin na prelito kri priseljencev dolgo ne bo več zadostovalo. Demokracija brez levice je nemočna proti terorju iz desne; in kar se godi danes tako imenovanim tujcem – tako uči zgodovina – tudi tako imenovanim domačinom ne bo ostalo prihranjeno.

Solingen in etnično čiščenje

Umor turških žensk v Solingenu je sprožil val nasilja. Turškim prebivalcem Nemčije, ki so ob prejšnjih umorih dokaj mirno reagirali, je prekipelo. Turško prebivalstvo v Nemčiji očitno ni več pripravljeno mirno prenašati morilske napade na svoje sonarodnjake. Polariizacija po etničnih kriterijih se bo stopnjevala. To je očitno tudi namen tistih, ki stojijo za temi napadi.

Nacionalistične in nacistične sile v boju za politično oblast potrebujejo „etnične sovražnike“. Le tako je mogoče zbuhati predsodke, le tako je mogoče razvijati iracionalne strahove. Take politične faktorje ne moti, da je veliko nemških Turkov rojenih že v Nemčiji, kjer tudi živijo in delajo.

Nemčija je vabila turško delovno silo, ni pa poskrbela za enakopravno integracijo. Tako ima npr. nemški priseljenec iz vzhodne Evrope, ki morda sploh ne zna več nemško, pravico do nemškega državljanstva, otrok turških priseljencev, ki se je rodil že v Nemčiji, pa ne.

Zato bo za Evropo najbolj pomembno, kako bo uredila vprašanje migracije in integracije. Dejstvo je, da bo zaradi gospodarskih disparitet med severom in jugom prišlo do vedno večjih migracijskih tokov. Lokalne vojne bodo prispevale svoje. Povsem neznan pa je, kakšne posledice za migracijo bo imelo vprašanje spremembe klime. Če se bo temperatura ozračja zvišala recimo za 2 stopinji, bo to povzročilo zvišanje morske gladine za 2 do 4 metre. Na nekaterih področjih življenja ne bo več mogoče. Sledil bo nov val migracije, katerih razsežnosti še ne poznamo.

Kako torej reševati ta vprašanja? Z nacionalističnimi kategorijami že ne. Evropa bo morala spoznati, da spričo teh globalnih problemov sožitja ni več moč graditi po etničnih kriterijih. Potrebovala bo nove modele sožitja, ki bodo presegli stare nacionalistične. Kajti Solingen je dokazal, da filozofija etničnega čiščenja ni udomačena samo v Bosni.

Dr. Marjan Sturm

Ponatis iz Republike:

Koga moti gospodarska moč slovenske manjšine

Nenavadne izjave in še bolj čudno pisanje

LJUBLJANA. V poročilu o obisku predstavnikov obeh osrednjih slovenskih organizacij iz Italije pri slovenskem zunanjem ministru Lojzetu Peterletu in državnem sekretarju Petru Venclju je bilo v dnevniku Republika zapisano, da se je ponovno pokazala enotnost prizadevanj slovenske manjšine v Italiji in slovenske države za zagotavljanje pravične udeležbe in ustreznega financiranja slovenskih zamejskih organizacij iz državnih italijanskih in matičnih slovenskih sredstev. V ostrem nasprotju s takim dogovorom in predlogom pa je bilo v četrtek, torej samo en dan pred obiskom delegacije, stališče slovenskega zunanjega ministra na zasedanju odbora za zunanje zadeve slovenskega parlamenta. Peterle je namreč poskušal enostransko in neustrezno opozoriti na v resnici neobstoječa vprašanja gospodarskih podjetij v italijanskem zamejstvu.

Zgodba je pravzaprav daljša, ker se Peterletov nastop v parlamentarnem odboru ne zdi osamljeno dejanje.

Slovenski dnevnik Delo je prav tako v četrtek začel serijo člankov, ki skušajo povezovati Slovensko kulturno-gospodarsko zvezo (SKGZ) z afero Hit – na enem izmed sedežev SKGZ v Gorici naj bi imela – kot navaja pisec – sedež Hitours.

V petek je Delo nadaljevalo zgodbo z orisom družbe Safti in njenega resnično velikega gospodarskega potenciala. Uradne podatke bilance družbe in z njo povezanih zamejskih slovenskih podjetij spravlja v zvezo s sumničeni o kriminalnih in mafijah sumljivih poslih. Po četrtkovih informacijah naj bi se Safti povezoval z mafijo, kar naj bi nadzorovale italijanske obveščevalne službe, po večerajšnjih pa celo s prekupčevanjem z orožjem preko podjetja Proteus. V obeh primerih gre za že znana namigovanja v slogu „naj bi bilo“ brez dokazov.

Sobotno Delo objavlja zapleteno zgodbo o družbi Auremiani, ki baje trguje z različnim blagom. Izvemo, da so v družbo poslali inšpektorja SDK, kar je odkril, pa ostaja skrivnost. Tej sledi zgodba o družbi ADIT, ki naj bi bila vpletena v afero Slovingate, povezana pa tudi s pošiljanjem pomoči zamejskih Slovincem pred demokratičnimi volitvami in spremembo režima v Sloveniji. Pisec v zadevo vpleta italijanske represivne organe in tožbo, ki jo je na podlagi dosedanjega poročanja Dela vložil odvetnik Boris Čok; leta dolgi slovenska zamejska podjetja, da so nezakonito izvažala kapital iz Italije.

Po vsem tem, in bojim se, da zgodba še ni končana, bi rad zapisal tole:

Maturant slovenske strokovne šole, univerze ali pa tudi slovenski delavec, trgovski pomočnik in urednik so v Trstu in Gorici v težjem položaju kot italijanski sovrstniki, ko iščejo zaposlitev. Ker so Slovenci, so vnaprej sumljivi; v praktičnem življenju so jim zelo pogosto zaprta vrata skoraj vseh državnih in poldržavnih služb.

Slovincem ni v policiji, prefekturi, občinskih, sodnih in podobnih uradih, zelo redko jih srečamo na pošti in železnici.

Imajo pa dve bistveni prednosti: dobro poznajo slovenski

že od nekdaj delujejo pod budnim očesom državnih represivnih sil: karabinerjev, policije, sodstva, finančne policije pa tudi šovinističnih in nacionalističnih političnih krogov. Slovenska podjetja so že krepko navedena na preiskave finančnih stražnikov in finančne policije. Vse to seveda ni zastoj: v podjetjih morajo ob takih priložnostih prekiniti delo, tako pa izgubijo tudi del svojih strank.

Kaj si lahko zamejski Slovenci mislijo o časnikiarjih, založniških hišah in predvsem odgovornih politikih slovenske države, ki so začeli gonjo proti tem podjetjem in ustanovam slovenske manjšine? Kakšne bodo posledice? Na dlani je za-

in italijanski jezik in razmere v obeh sosednjih državah. Prav zato imajo prednost pri zaposlitvah, pri katerih gre za povezovanje Slovenije in Italije. Predvsem pa je z dolgoletnim delom in prizadevanji ter s pomočjo matičnega naroda slovenska manjšina ustvarila vrsto uspešnih podjetij, v katerih govorijo slovensko in je jezik slovenske manjšine jezik delodajalcev. K temu prispevajo tudi kulturne, umetniške, športne in druge ustanove in organizacije. Vse te ustanove in organizacije

ostren nadzor, ki za vsakega predsednika prosvetnega društva pomeni obisk karabinerja in zasliševanje, za podjetnika pa novo davčno kontrolo. Za vso manjšino pa zaostrene razmere in morda celo vrnitev v stare čase državne represije.

V osnovni in srednji šoli smo takim potezam rekli denuncianstvo. Za odnos države do svojega naroda, matice do svoje manjšine v tuji državi pa so v rabi še krepkejši izrazi.

Bogo Samsa

Po nedeljskih volitvah v Italiji Samo Miloš Budin v deželni svet

To, česar so se bali in na kar so opozarjali predstavniki slovenske narodne skupnosti v Italiji, se je na nedeljskih deželnih volitvah v Furlaniji-Juljski krajini tudi zgodilo. Medtem ko so Slovenci imeli pred volitvami v deželni svet 5 (pet!) poslancev, jim je po ne-

deljskih volitvah preostal samo še Miloš Budin. V splošnem se je volilni rezultat premaknil od tradicionalnih k novim (avtonomističnim in desnim) strankam, kar bo seveda slovensko narodno skupnost v Italiji postavilo v nov (slabši) položaj.

Interkulturene primerjave – sodelovanje dveh univerz

Študentje pedagogike univerz iz Celovca in Padderborna (ZR Nemčija) so intenzivno sodelovali v seminarskem projektu „Učenje na osnovi izkušnje“, seminarje pa sta vodila dr. Peter Gsetzner in dr. Vladimir Wakounig.

Odnos do zgodovine v interkultureni primerjavi je glavna tema študijskih aktivnosti v izmenjavi študentskih obiskov. Tako so se prejšnji teden mudili tu bodoči pedagogi iz Padderborna, ki so se z izrednim zanimanjem soočili s položajem na Koroškem: kakšen je odnos do še ne tako daljne preteklosti (fašizem, nacizem), položaj slovenske manjšine, raziskava načina prikazovanja nacizma v šolskih knjigah (primerjava med bivšo vzhodno Nemčijo in Avstrijo).

Nemški študentje so obiskali prostor, kjer je bila nekoč podružnica koncentracijskega taborišča Mauthausen na Ljubljano – taborišče je bilo tudi na avstrijski strani, vendar danes skoraj nič ne spominja več nanj. Pogovarjali so se s pričami iz vojnega časa in obiskali spo-

menike, muzej pri Peršmanu, brambovski muzej v Velikovu, pogovarjali so se z vodjem KHD dr. Feldnerjem, prisostvovali so dvojezičnemu pouku v Kotmari vasi, obiskali dvojezični vrtec v Mikschalle.

Nemški študentje so pripovedovali o svojih vtisih in bili enotni v mnenju, da je s takimi imenovanji „Vergangenheitsbewältigung“ v Avstriji še slabše kot v Nemčiji. „Pozabljanje“ da je v Avstriji ofenzivnejše; v to jih je prepričal predvsem odnos do partizanstva in razgovor z dr. Feldnerjem, ki pravi, da je manjšina privilegirana, po drugi strani pa se boji, da bodo nemško govoreči postali manjšina v združeni Evropi oz. ob regionalizaciji Koroške.

Študente pa je fascinirala funkcionalnost dvojezičnega pouka in samoumevnost in lahkota takega poučevanja. Jezik, katerega se lahko v mladosti naučiš, daje sposobnost za učenje še drugih jezikov. To je očitno in eden od študentov je dejal: „Feldner bi moral vedeti bolje.“ S.W.

Klub koroških Slovencev iz Maribora v Škofičah

Vsako leto koroški Slovenci iz Maribora oz. njihovi potomci obiščejo Koroško. Letos so prišli v Šentjanž in Škofiče. V Šentjanžu so si ogledali dobro prenovljeno staro ljudsko šolo, v kateri nastaja etnografski muzej, v Škofičah pa otroški vrtec, zadrugo ter društvene prostore SPD „Edinost“. Na povabilo SPZ so se

tokrat odločili, da pridejo v Škofiče, kjer so jih zanimala predvsem lokalna vprašanja v zvezi z dvojezičnostjo. Pri zaključnem razgovoru v društveni dvorani škofiškega prosvetnega društva so sodelovali tudi predstavniki vseh štirih osrednjih političnih in kulturnih organizacij ter predstavnik Zveze slovenskih zadrug. J.M.

V Železni Kapli svečano odprli večnamensko dvorano

Prostorska stiska kapelske ljudske šole je končno odpravljena. V soboto so svečano odprli velik prizidek, v katerem je precej velika telovadnica, ki lahko hkrati služi tudi za kulturne prireditve. Ljudskošolskim učencem ne bo treba več gostovati v glavni šoli, kapelskim društvom pa bo na izbiro še en pomemben kulturni prostor. Večnamenskost in odprtost telovadnice/dvorane so ob otvoritvi omenjali in zagotavljali tudi slavnostni govorniki.

Prireditve je zgledno dvojezično začel ravnatelj ljudske šole Johann Stossier. Pozdravil je številne častne goste, med drugim namestnika deželnega glavarja dr. Petra Ambrozyja, poslanca v deželnem zboru Fritza Schretterja in domačina dr. Petra Haderlapa, številne predstavnike šolskih oblasti na deželni in okrajni ravni, župane sosednjih občin, predstavnike izvajalcev ter še posebej delegacijo pobratene občine Kranj, na čelu z županom Vito-mirjem Grosom.

Ravnatelj Stossier je izrekel zahvalo vsem, ki so omogočili 16,5 milijonsko investicijo, v prvi vrsti pa deželni vladi in občini Železna Kapla. Opisal je potek gradbenih del, ki so se začela leta 1990, učenci pa so dvoravno začeli uporabljati v letošnjem marcu.

Kapelski župan dr. Dietfried Haller je poudaril pomen več-

Šolski zbor je zapel pesmi v obeh jezikih

namenske dvorane, tako za šolo kot splošno kulturno in športno življenje občanov. Spregovoril je o naporih občine, da se iz nekdanje industrijske spremenijo v predvsem tržno in turistično. Po velikih skrbah in stiski ob zaprtju celulozarne Obir je občini s pomočjo javnih sredstev dežele uspelo urediti Obirske jame, zdraviliško kopališče, dvigniti kvaliteto turistične ponudbe in ne nazadnje zgraditi tudi to prepo-trebno dvorano.

Dr. Peter Ambrozy je menil,

ki objekti, in izrazil zadovoljstvo nad prireditvijo zaradi upoštevanja obeh jezikov in kultur. Medsebojno spoštovanje in zaupanje preprečuje konflikte. In prav iz strahot vojne v nekdanji Jugoslaviji bi se lahko marsikaj naučili tudi na Koroškem.

Novi objekt je blagoslovil domači župnik Poldej Zunder. Tudi ta je poleg razvijanja zdravega duha v zdravem telesu otrokom in občanom zaželel mnogo medsebojnega razumevanja.

V prisrčnem kulturnem programu so nastopile skupine kapelske glasbene šole, otroški zbor ljudske šole s pesmimi v obeh jezikih, recitatorske skupine, MG-V-Gemischter Chor Eisenkappel, za zaključek pa je navdušil mešani pevski zbor Zarje z dvema odlično izvedenima pesmima. Pred otvoritvijo pa je promenade koncert izvedla godba Vellachtaler Trachtenkapelle.

Čeprav bi bilo tudi od župana Hallerja pričakovati nekaj več slovenščine, pa je bila kapelska otvoritev dokaj razveseljiv dogodek. Ne le zaradi lepega novega objekta, ampak tudi zaradi izražene in potrjene želje po enakopravnem sožitju.

Jože Rovšek

Slovo od dr. Pavleta Zablatnika

Ogromna množica je v petek, 4. junija, popoldne pospremila pokojnega dr. Pavleta Zablatnika k večnemu počitku na starem bilčovskem pokopališču. Pogrebne obrede je ob asistenci številnih duhovnikov iz vse Koroške in Slovenije opravil krški škof dr. Egon Kapellari.

Opoldne je bila v Tischlerjevi dvorani v Celovcu žalna seja za pokojnim, katere so se udeležili predstavniki vseh slovenskih političnih, kulturnih, gospodarskih in izobraževalnih ustanov ter Cerkve Dr. Jože Kopečin je dejal, da pokojni svojih talentov ni zakopal, temveč je z njimi delal in si pridobil mnogo znanja in z njim kot duhovnik, narodopisec, učitelj in velik narodnjak bogatil svoj narod. Vsa leta je bil zvest sodelavec Mohorjeve družbe. Predsednik NSKS dr. Matevž Grilc je med drugim poudaril, da je prav on v kritičnem času ideološkega razkola posredoval med osrednjima organizacijama koroških Slovencev, ZSO in NSKS, in da je sad tega prav Spomenica iz leta 1955, ki predstavlja konkretno-

zacijo vsebine 7. člena Avstrijske državne pogodbe. V imenu Slovenske prosvetne zveze in Zveze slovenskih organizacij je na žalni seji predsednik SPZ dr. Avguštin Brumnik pokojnika orisal kot osebnost, ki se je vedno prizadevala za sporazumevanje med ljudmi različnih pogledov in ki je s svojim kulturnopolitičnim delom vzoren primer, kako naj bi se v vrstah koroških Slovencev gojila normalna pogovorna kultura in sožitje različnih idej. Tako je dr. Zablatnik kot bivši predsednik Krščanske kulturne zveze z nasveti sodeloval pri narodopisni zbirki SPZ.

V imenu slovenske gimnazije in profesorskega zbora se je od nekdanjega ravnatelja na žalni seji poslovil profesor Jože Wakounig. Dejalo je, da je dr. Zablatnik bil med tistimi, ki so septembra 1957 skupno z dr. Tischlerjem stali ob zibelki gimnazije. Prijel je za delo, kjerkoli je bilo potrebno, njegov pouk ni bil omejen le na predmetno snov, temveč je v smislu humanizma zajemal veliko širša področja, bil je rodovitno polje splošne izobrazbe.

Kot zastopnik dežele Koroške je deželnozborni poslanec Uster dr. Zablatnika imenoval veliko osebnost, ki je vedno pomagala graditi mostove sožitja in razumevanja.

Veliko osebnost, ki jo je izgubil ves slovenski narod, in stever slovenske narodne skupnosti na Koroškem, je dr. Zablatnika imenoval zastopnik Slovenije, državni sekretar dr. Peter Vencelj.

Pogrebni obred je vodil krški škof dr. Egon Kapellari

Laussegger, zastopnica glinjske fare, prof. dr. Fister iz Ljubljane in zastopnik prvih maturantov Mirko Isopp. Poudarili so pokojnikove zasluge za duhovno, kulturno rast naše narodne skupnosti in da je bil prav zaradi svoje odprtosti integrativna osebnost med koroškimi Slovenci.

Na žalni seji je dr. Zablatniku v slovo zapel gimnazijski zbor, ob odprtem grobu pa se je od njega poslovil moški zbor SPD Bilka.

wafra

Akademija v znamenju povezanosti z boroveljskim društvom in domovi

**KULTURNE
NOVICE**
**Valentin Oman
postal častni
član ZDSLU**

Letošnja tradicionalna šolska akademija slovenske gimnazije v nedeljo, 6. junija, v veliki dvorani doma sindikatov v Celovcu je spet pritegnila obiskovalce iz vseh treh koroških dolin, predvsem starše dijakov in tudi mnoge siceršnje prijatelje te naše največje izobraževalne ustanove. Značilnost prireditve pa je bil tudi močan poudarek na združevanju in povezovanju, kar je izražal tudi njen naslov „Viribus unitis“ (z združenimi močmi) – naša šolska skupnost. Žal pa je tokrat sedež dr. Pavleta Zablatnika, zaslužnega kulturnika in nekdanjega ravnatelja slovenske gimnazije, ostal prazen. Udeleženci akademije so se mu poklonili z minuto žalnega molka.

Med častnimi gosti, ki so se akademije udeležili v res velikem številu, je ravnatelj gimnazije dr. Reginald Vospersnik lahko pozdravil tudi državnega sekretarja za Slovence po svetu v slovenskem zunanjem ministrstvu dr. Petra Vencelja, generalnega konzula Jožeta Jeraja in predstavnike šolskih oblasti in znanstveno-izobraževalnih institucij iz Slovenije, iz Koroške pa predsednika Deželnega šolskega sveta dr. Gernota Glantschniga s šolskimi inšpektorji, ravnatelje izobraževalnih ustanov iz Sentpetra, Celovca in Raven na Koroškem, škofijskega kanclerja monsignorja dr. Kristofa in druge cerkvene dostojanstvenike ter seveda predsednike slovenskih osrednjih narodno-političnih in kulturnih organizacij, poleg tega pa tudi župana boroveljske občine dr. Helmuta Krainerja.

Prvi del programa akademije je bil, objel v nastopa gimnazijskega mešanega mladinskega in mlajšega mladinskega zbora (mag. Stanko Polzer in prof. Mirko Laußegger), posvečen nastopu skupin iz v le-

Vere Wutti-Inzko. Potek raziskave pa so predstavili dijaki sami.

Kulturni spored boroveljskega društva je bil dokaj bogat. Sicer maloštevilni moški zbor je ubrano zapel venček narodnih v priredbi Romana Verdela in Mirkovo Kolo, lepo so zazveneli glasovi ženskega Seksteta Borovlje, ki ga vodi Edi Oraž, ansambel boroveljskega oddelka slovenske glasbene šole pa je presenetljivo dobro zaigral zahtevni skladbi iz musicala Jesus Christ Superstar in Glenn Millerjevo In the mood.

„Štirje problemi“ so bili prava osvežitev

Povezanost dijaških domov s slovensko gimnazijo so potrdili nadaljnji nastopi: odlično izveden odlomek iz nedavne uprizoritve gojencev Mladinskega doma „Sonce nima hlačk...“, nastop štirih plesnih parov iz Modestovega doma in pristrčno petje dekliškega zbora Provincialne hiše pod vodstvom sestre Ambrozije.

Zelo dobro sta se odrezala

spremljavo, mešani mladinski pa je za zaključek presenetil z nekonvencionalno postavitvijo, posrečeno razgibanostjo ter uporabo lutk pri izvedbi znane Mah-ná, Mah-ná iz priljubljene Mupets Showa.

In za zaključek: res lepa in kvalitetna prireditev. Pohvalna je raznolikost programa in vključitev negimnazijskih in

Mladinski zbor je navdušil s svojo razgibanostjo in kvaliteto petja

V programu akademije so se spomnili tudi stoletnice smrti velikega slovenskega fizika in pesnika, koroškega rojaka Jožefa Stefana. Mala Alojzija Gomez je doživeto recitirala tri njegove pesmi.

Drugi del programa je uvela skupina The Four Problems, ki jo sestavljajo Davorin Lempl in Norbert Lipuš (slov. gim.) ter Brane Urbančič in Aleksander Lomšek (trg. akademija). To je bila sicer nekoliko glasna, a dokaj kvalitetna električna glasba.

Prof. Maja Millionig-Kupper je z dekleti 1. c razreda predstavila telovadno ritmično vajo Dekleta s črno-belega planeta, ki je nastopajoče v topli dvorani kar pošteno oznojila.

Prikupen nastop gojenk Provincialne hiše

oba pevska zbora slovenske gimnazije. Mlajši, ki ga vodi Mirko Laußegger, je v nastop vključil tudi instrumentalno

polgimnazijskih skupin. Kljub vsemu pa je bila vendarle malce predolga.

Jože Rovšek

SPZ pri Vencelju

Državni sekretar v zunanjem ministrstvu Slovenije, pristojen za Slovence po svetu, dr. Peter Vencelj, je v ponedeljek sprejel v Ljubljani delegacijo SPZ. Pogovarjali so se o kulturnem delovanju koroških Slovencev, SPZ pa mu je predstavila svoj letni program.

Dr. Vencelj je dejal, da v kulturnem življenju koroških Slovencev, hvalabogu, ni tolikšnih problemov kot na političnem področju, zato želi Slovenija v večji meri podpirati prav njihovo kulturno ustvarjalnost.

Murkovo priznanje dr. Pavletu Zablatniku

Slovensko etnološko društvo je v petek, 4. maja t. l. podelilo Murkova priznanja za izredne dosežke na področju etnologije. Med nagrajenci je tudi nekaj dni pred tem umrli koroško-slovenski etnolog dr. Pavle Zablatnik. V utemeljitvi priznanja je zapisano: Univ. prof. dr. Pavle Zablatnik je najpomembnejši strokovnjak na etnološkem področju na južnem Koroškem. Usoda je hotela, da je končal svojo življenjsko pot le nekaj dni po prej, kot bi mu Slovensko etnološko društvo izročilo za njegovo življenjsko delo Murkovo priznanje za več kot polstoletno raziskovanje in zapisovanje ljudskega izročila južne Koroške. S tem je nenehno dokazoval slovensko samobitnost in narodnostno identiteto v dominantnem nemškem okolju. Borba za uveljavitev te ideje mu je bila življensko vodilo, uspeh v njenem dokazovanju pa njegov največji dosežek.

SLOVENSKI VESTNIK

Melhior Verdel

tošnjem letu s slovensko gimnazijo pobratenega Slovenskega prosvetnega društva Borovlje.

Predsednik društva Melhior Verdel je v uvodu izrazil zahvalo za ustvarjalno sodelovanje in naštel nekaj skupnih prireditvev od lanskega decembra dalje. Pri tem je posebej počrtal pomen projektne raziskave občine Borovlje, ki so jo v letošnjem letu opravili dijaki 3. b in 5. a razreda pod mentorskim vodstvom profesorjev Harald Kucherja, Mirka Laußeggerja, Štefana Pinterja in

Koroška še naprej mačeha slovenski Glasbeni šoli?

Po petnajstih letih delovanja slovenske glasbene šole njen status v koroškem glasbenem izobraževanju še vedno ni urejen. 375 učencev, vključno s predšolskimi otroci, ki se v glasbo uvajajo na Orfovem instrumentariju, enakovreden pouk kakor v Deželni glasbeni šoli, lepi uspehi na deželnih tekmovanjih, že 13 domačih rednih in honorarnih učiteljev... na vse to se koroške politične in šolske oblasti še niso odzvale, saj slovenska glasbena šola, po besedah njenega predsednika Urha Kasla, iz koroških javnih sredstev ni prejela še niti šilinga.

Na občnem zboru društva Glasbena šola preteklo sredo, 2. junija, v Tischlerjevi dvorani Slomškovega doma v Celovcu, so se zbrali poverjeniki slovenskih prosvetnih društev, ki skrbijo za delovanje številnih oddelkov po vsej Koroški. Med njimi je bila posebej pozdravljena Milena Pipp, ki skrbi za lansko jesen na novo ustanovljeni oddelki na Bistrici na Zilji. Nekoliko slabša udeležba bi lahko pomenila zmanjšan interes ali pa, da delo v oddelkih poteka brez večjih problemov.

Predsednik društva Glasbena šola je poročal o delu, po zadnjem občnem zboru v septembru 1990. Našel je vrsto pomembnih dosežkov, kot so ureditev redne pisarne glasbene šole v Mladinskem domu, ki jo vodi Sonja Kuchling, nabavo kvalitetnega klavirja za 168.000 šil., ki je nameščen v Modestovem domu, in nakup kopirnega stroja. Le na področju javnega priznanja in financiranja so stvari še vedno v stanju zahtev in pogovorov. Napisanih je bilo že kar precej vlog in opravljenih razgovorov, vendar položaj še ni rešen. Delegacija glasbene šole je bila pri namestniku deželne glavarja dr. Ambrozyju. Obljubil ji je podporo, v kolikor bi bila vključena v Koroško

glasbeno šolo. O tem pa v zadnjem času potekajo razgovori s sosvetom te ustanove. V punktaciji, ki jo je upravni odbor izdelal kot osnovo za razgovore, so v osmih točkah navedeni pogoji za integracijo. Dr. Pavel Apovnik je udeležence seznanil s slovenskimi zahtevami, med katerimi so tudi predlogi, da bi glasbena šola ohranila avtonomijo pri jeziku, zaposlovanju učiteljev, številu učencev na oddelki naj bi bilo deset ob treh poučevanih instrumentih itd. Sicer pa bo o morebitni integraciji, v kolikor bo sosvet pogoje društva Glasbena šola sprejel, razpravljala in odločal izredni občni zbor.

Tajnik društva Janko Tolmajer je poročal o organiziranosti glasbene šole, o sestankih upravnega odbora, ki jih je bilo vsako leto po sedem, in o problematiki, ki jo je bilo treba spričo razreševati.

Blagajnik Roman Verdel je dejal, da je imela glasbena šola v letu 1991 skoraj 2,9 milijona šil. dohodka. Tedaj je iz Slovenije dobila milijon šil. (minister Dular), lani ji je bila obljubljena pomoč (minister Prunk), pa se je denar nekje izgubil, za letos pa je državni sekretar Vencelj obljubil večjo pomoč. Preostala finančna sredstva so glasbeni šoli priskr-

beli narodnostni sosvet, zvezno ministrstvo za kulturo in podporniki, okrog 800.000 šil. pa se letno nateče iz šolnine. Ta čas ima glasbena šola kar precejšen primanjkljaj, zato bo pomoč Slovenije z nadomestilom lanskoletnega izpada nujna.

Pedagoški vodja prof. Lovro Sodja je zadovoljen s skrbjo upravnega odbora za sprotne reševanje problemov, tako da pouk lahko poteka v glavnem nemoteno. V oddelkih poučuje 40 učiteljev, 27 se jih vozi iz Slovenije, ostali pa so domačini. Redno so zaposleni Roman Verdel, Franci Ogris in Monika Seher. Predlagal je nakup instrumentov, predvsem manjših violin, in pozval predstavnike društev, naj v večji meri poskrbijo za učence v zborovodskem oddelku.

Ob koncu občnega zbora je bila dosedanjima odboroma izglasovana soglasna razrešnica. V upravni odbor so bili izvoljeni Urh Kassel (predsednik), Joško Hudl (podpredsednik), Janko Tolmajer (tajnik), Mariča Hartman (blagajničarka), med odborniki pa sta tudi Janko Malle in Nužej Tolmajer, kot predstavnika SPZ in KKZ. Nadzorni odbor bo še nadalje vodil Janko Zerzer, v sosvet pa so bili izvoljeni nekateri učitelji in glasbeni strokovnjaki.

Ob občnem zboru je zaigral trio trobent iz radiškega oddelka glasbene šole pod vodstvom Francija Ogrisa.

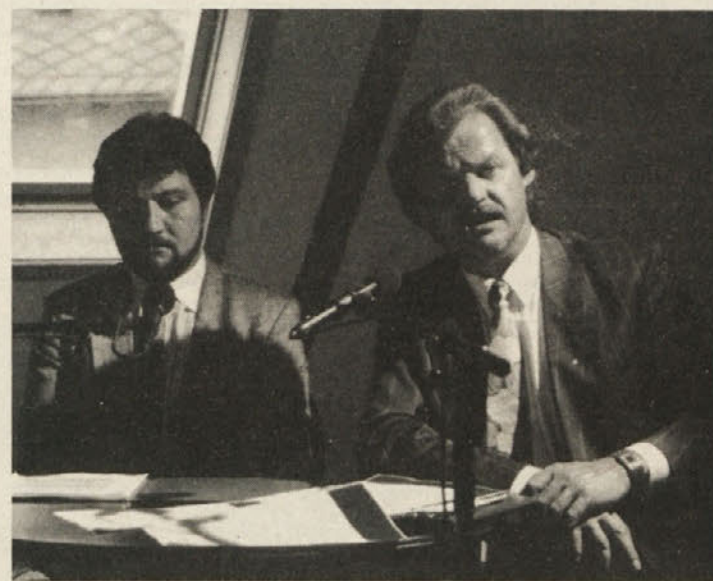
Naslednja in zadnja letošnja akcija glasbene šole bo slavnostni koncert ob 15-letnici delovanja, ki bo 24. junija v Seilah.

J.R.

Prireditve ORF v Železni Kapli

Kot že po mnogih krajih Koroške, je od 4. do 6. junija tudi v Železni Kapli avstrijski radio priredil vrsto radijskih oddaj iz kraja in okolice. Osrednja prireditve je bil koncert, voden dvojezično, z naslovom „Dober večer, prijatelj – Guten Abend, Freund“. Predstavili pa so tudi kulturne ustvarjalce občine in inicitivo Longo mai.

Na Rebrci so pripravili literarno branje iz Prežihovih „Solzic“, brala pa sta domači igralec Marjan Srienc ter Peter Fontano. Večer je z dovršenim igranjem na kitaro popestril slovenski glasbenik Andrej Grafenauer, katerega se spominjamo še s Prešernove proslave v Celovcu februarja letos.

Peter Fontano in Marjan Srienc sta brala na Rebrci

Jezik je duša

JANKO MESSNER

Koroški Slovenci na plankah

Naš tednik „z dne 28. maja t. l. poroča: „Oder '73... je pokazal, da misli s ponovnim zaletom zopet poživiti koroško slovensko življenje na plankah.“ – Dvoje bije v oči v tem stavku: „zopet poživiti“ je kopičenje besed z enakim pomenom. Oživiš lahko nezvestnega, družčino, pogovor, barve in še kaj, skratka z oživiljem (oživiljanjem) povzročiš, da postane kdo bolj živahen, dejaven ali pa mu postane kaj spet navzoče v zavesti, npr. pismo je v njej oživilo nekdanje občutke.... Poživiti ima podoben pomen, npr. poživil si je noge s hitro hojo, dež poživil rastline: noge so mu bile umrle, brezžutne, rastline pa krmežljave, ovele. Sprašujem se, kaj je pisec poročila nameraval povedati: pa ne da je ta Oder '73 že nekajkrat mrknil, omedlel? Če je tako, naj mu bo tisti „zopet“, če pa ni tako, je nepotreben in kviri njegov slog. Kaj pa je hotel povedati s „slovenskim življenjem na plankah“, vedi vrag. „Planka“ je resda poštna ljudska izposojenka s pomenom deska, vendar z omejeno uporabnostjo: deska ali krajnik pri plotu in (predvsem) pri kegljanju: iztrgal je planko iz plotu, ogradi je pašnik s plankami, skril se je za planke, nepridiprav, in lučal vanj kamne izza plank, napisal mu je sramotilno besedo na planke; krogla je šla v planke, boš že videl, spet bo plank (neveljaven lučaj) ipd. Še dva pomena sta mi v mislih: včasih je kdo tako zaplankan, da mu je težko pomagati, pa iz dijaškega žargona je znana priljubljena dejavnost „plankanje“, prepovedano prepisovanje iz sosedovega zvezka! Seveda me je že mikalo piscu podtakniti trditev, da koroški Slovenci živijo za plankami, pa ne samo doli v Pliberku, vsaj tisti, ki so sklenili prešteti se v narodnem katastru, pozabivši, kako so tisoči izmed nas skupaj z Avstrijci nemškega jezika 1973. in 1976. leta v SOLKOM-u uspešno vpili po celovških ulicah, da nismo ne uši ne ovce, da bi nas kdo smel prešteti! – Vendar teh plank pisec po vsej verjetnosti ni mislil.

Zato si oglejmo še tale napačni „ki-stavek“: „V Šmihelu se je pred kratkim zbral celotni Blaževci klan“ (pravilno: klan), ki je počastil dva člana „dinastije“ – Tako torej: najprej je počastil dva člana, potem pa se je zbral, da bi ju počastil? Se bralkam in bralcem že svita? – Moral bi zapisati: Blaževci klan se je zbral, da počasti, ali da bi počastil ali: se je zbral in počastil! (Spomnimo se, da nam v dvomljivih primerih lahko pomaga preizkus s kazalnim zaimkom tisti-a, -o, ki. Če to gre, je ki-stavek v redu. Torej: in se je zbral tisti B. klan, ki je počastil? Je še več Blaževci klanov? – Ne, torej ki-stavek ni pravilen.

30 let sodelovanja med Kropo in Radišami

„Koliko dravske in savske vode je že odteklo!“

Spomladi 1963. l. je kroparski moški zbor KUD Stane Žagar navezal prve stike s Korošci. Tajnik SPZ Andrej Kokot in predsednik radiškega društva Šiman Wrulich sta menila, da so Radiše tisti kraj, s katerim naj bi sodelovali kroparski pevci. 28. septembra je prišel kroparski zbor prvič na Koroško, še s skupinskim potnim listom. Dopoldne je snemal za celovški radio, bil pozneje v Bilčovsu, prespal v celovškem dijaškem domu, naslednjega dne pa je s koncertom na Radišah začel zdaj že 30-letno kulturno in prijateljsko drugovanje. Oktobra se je v slovenski oddaji celovškega radia prvič oglasila kroparska pesem. Pozneje jo je bilo velikokrat slišati. Kroparski zbor je pozneje nastopal tudi v Železni Kapli in Globasnici. Prav v Kropi pa sta se oba zbora povezala še s tretjim, z moškim zborom PD „Valentin Vodnik“ iz Doline

pri Trstu.

Egi Gašperšič, tedanji in sedanja pevovodja kroparskega zbora, se spominja takole: „Kaj vse se je v tem obdobju že zgodilo in spremenilo! Pri nas so bili takrat lastniki avtomobilov bele vrane, potnih listov še nismo imeli, zgovorna je razlika med takratnim in današnjim radiškim kulturnim domom, na obeh straneh sedaj sodelujejo tudi tisti, ki jih tistega leta še ni bilo na svetu... Koliko dravske in savske vode je že odteklo, menjale so se ustave in državne, občinske in društvene vlade! Mi pa se ne damo, saj se nismo družili zaradi uradnih zunanjih pobud, pač pa zato, ker nam je to bogatilo dušo in srce.“

To dolgotrajno prijateljstvo velja proslaviti! V nedeljo, 13. junija 1993 ob 14.30 bo v kulturnem domu na Radišah mednarodno pevsko srečanje pod geslom „Skupne poti“, na ka-

terem bodo sodelovali poleg domačinov še Kroparji, moški in dekleški zbor iz Doline pri Trstu, mešani zbor „Peca“ iz Globasnice ter pevski krožek iz Žrelca/Sängerrunde Eben-tal. Pridite tudi Vi na sončne Radiše!

Vabilo

Zveza koroških partizanov vabi na tradicionalno

Tovariško srečanje demokratov in antifašistov

v nedeljo 27. junija 1993 ob 14. uri pri Peršmanu v Podpeci

Na zgodovinskem kraju protifašističnega boja na Koroškem se bomo srečali bivši partizani, antifašisti in demokrati iz Avstrije, Slovenije in Italije.

Datum	Kraj	PRIREĐITVE	Prireditelj
Sreda, 9. 6. 20.30	v kulturnem domu v Šentprimozu	Neža Maurer: „Sonce nima hlačk... aber jeder Lump sein Dach; predstava skupine „Profilantantje“ dijakov iz Mladinskega doma v Celovcu; režija in koreografija Zdravko Haderlap	SPD „Danica“
Sreda, 9. 6. 19.00	pri Brezniku v Pliberku	Srečanje Glasbene šole Slovenj Gradec in Glasbene šole na Koroškem	GŠ in SPD „Edinost“
Sreda, 9. 6. 20.30	pri Florjanu v Vogrčah	Poletna noč – MePZ Podjuna, Primorski fantje, čarovnik Mr. Lee in „magic show“	
Četrtek, 10. 6. 14.30	v farni dvorani v Selah	Koncert ob 40-letnici obstoja Pevskega društva Sele; nastopajo: MePZ Sele, otroški zbor ljudske šole, flautisti s Kota, MoPZ iz Borovlj	Pevsko društvo Sele
Četrtek, 10. 6. 14.00	pri Kovaču na Obirskem	Kolesarski izlet proga Obirsko – Železna Kapla – Obirsko – Korte (piknik pri Francelnu)	SPD „Valentin Polanšek“
Sobota, 12. 6. 20.00	na gradu na Suhi	Srečanje oktetov na Suhi Nastopajo: Oktet Valvazor, Oktet LIP z Bleda, Tržaški oktet, Doppelquartet Tainach, Oktet Suha	KPD „Drava“ in KKZ
Sobota, 12. 6. 20.00	v ljudski šoli v Žitari vasi	Srečanje folklornih skupin nastopajo: KUD Beltinci iz Prekmurja, KPD „Ivan Cankar“ iz Šentjošta pri Vrhniki, SPD „Trta“ iz Žitare vasi s folkloro in MoPZ	SPD „Trta“
Sobota, 12. 6. 11.00	Lindenhol nad Železno Kaplo	Otroški dan z Del Vedejem od 14.00 dalje na Plaznici pri družini Dolinšek (odcep na športno igrišče Železna Kapla – 600 m)	
Nedelja, 13. 6. 14.30	v Kulturnem domu na Radišah	Skupne poti – mednarodno pevsko srečanje ob 30-letnici sodelovanja Kropa – Radiše	SPD „Radiše“
Nedelja, 13. 6. 9.30	v Šmihelu	Mladinski dan	Katoliška mladina
Nedelja, 13. 6. 19.30	v farni cerkvi na Ziljski Bistrici	Koncert Tržaškega okteta	SPD „Zila“ fara Ziljska Bistrica KKZ
Nedelja, 13. 6. 14.00	v farni dvorani v Šentjakobu	Kulturna prireditev z družabnim srečanjem; nastopajo: MePZ „Gorjanci“ iz Kotmare vasi, zbor upokojencev iz Podjune, harmonikaš	Društvo upokojencev Šentjakob
Petek, 18. 6. 19.00	v Cankarjevem domu v Ljubljani	Koncert skladb Uroša Kreka, R. Straussa in G. prijave do 15. 6. na KKZ, tel. 0463/516243-11	
Sobota, 19. 6. 21.00	v Kongresni hiši v Beljaku	„Pohujšanje po Cankarju“; Mladinsko gledališče iz Ljubljane režiser Martin Kušej (Rezervacije pri KKZ tel. 0463/516243 in SPZ, tel. 0463/514300-20)	Spektrum
Sobota, 19. 6. 19.00	v farni cerkvi v Štebnju pri Bekšanju	„Shalom – mir – Friede“; koncert duhovnih pesmi; nastopa mladinska skupina pod vodstvom Anice Lesjak – Ressmann	Mladinska skupina Ledince
Petek, 25. 6. 17.00	na dvorišču Mohorjeve, v Celovcu	99. „Rock ob meji“ nastopajo: „4 Problems“ Trip iz Celovca, G.A.S. Heavy les Wanted, Tomaž Domicelj & projekt Triglav iz Ljubljane	KDZ in Mohorjeva
Sobota, 26. 6. 19.30	v Bilčovsu na travniku pred šolo	Rock-open air polet 93 nastopajo Sokoli iz Ljubljane, Refus collection z Bistrice v Rožu. Koncert bo ob vsakem vremenu!	SPD „Bilka“
Sobota, 26. 6. 20.30	v kulturnem domu v Šentprimozu	Koncert „S pesmijo v poletje“ Nastopajo: MoPZ „Vaščani pojo“, otroški zbor SPD „Danica“, MePZ SPD „Danica“	SPD „Danica“

OBZORNİK

Združevanje tudi pri desnici

LJUBLJANA. Prejšnji teden sta pogodbo o pridružitvi h Krščanskim demokratom podpisala njihov predsednik Lojze Peterle in predsednik pridruženih narodnih demokratov Umek. Enako pogodbo pa sta podpisala tudi podmladka obeh organizacij. Narodni demokrati, ki jih je do nedavnega vodil bivši pravosodni minister Pirnat, so se pred dvema letoma odcepili od Demokratske stranke

Slovenije, ki jo je tedaj vodil Rupel. S svojim narodnim in konzervativnim programom so se oddaljili od sredine in sedaj veljajo za eno najbolj desnih strank v Sloveniji. Na zadnjih volitvah so doživeli občuten poraz in se niso vključili v novi parlament. V okviru krščanske demokracije bodo do volitev samostojno krenili, po volitvah pa naj bi prišlo do popolne združitve.

Težak spor med Rusijo in Ukrajino

KIJEV. Ruski predsednik Boris Jelcin nima težav samo s predsednikom ruskega parlamenta Hasbulatovom in predsednikom ustavnega sodišča Zornikom. Ob pogajanjih z ZDA se je očitno prece-nil, ko je ob sklepanju razorožitvene pogodbe Start 1 zanemaril soglasje z Ukrajino. Ta sedaj zavrača ratifikacijo te pogodbe. Odnosi med obema republikama, sedaj samostojnima državama, so sicer obremenjeni že tradicionalno, po razdružitvi pa še bolj. Spornih vprašanj je sicer več, v ospredju pa je razdelitev črnomoške vojne flote, ki šteje kar okrog 200 bojnih ladij. Poveljstvo in lastništvo nad njo si lastila obe državi. Ukrajina je na svojem ozemlju podelovala tu-

di ogromen arzenal jedrskega orožja (okrog dvesto medcelinskih raket s 1600 jedrskimi glavami). Šifrirne kode so sicer še vedno v rokah Rusov, vendar se Ukrajinci prizadevajo, da bi jih dešifrirali. Sporno je tudi ozemlje Krima ob črnomoški obali, ki si ga lastijo Rusi. Vse to Ukrajince potiska v podrejen položaj, proti kateremu se upirajo z grožnjami, da bodo ohranili jedrsko orožje in celo postali tretja svetovna jedrska velesila.

Koliko rusko-ukrajinski spor prizade-ne tudi ZDA in njene zahodne zaveznice, kaže hitra reakcija ameriškega obrambnega ministra Lesa Aspina, ki je v nedeljo odpotoval v Kijev, da bi vsaj nekoliko zgladil nesporazume.

Resolucija 836 za bosanske Muslimane

NEW YORK. Prejšnji petek je Varnostni svet sprejel novo resolucijo, ki „naj bi prispevala k rešitvi bosansko-hercegovske vojne“. Z resolucijo pod zaporedno št. 836 je sprejel načrt za varovanje šestih varnostnih območij za bosanske Muslimane. Sklep predvideva namestitvev od 5-do 10.000 vojakov Združenih narodov, ki naj bi bili opremljeni tudi s težkim orožjem. Morebitne spopade s srbskimi silami pa naj bi podpirala tudi bojna letala. Varnostna območja naj bi bila mesta z okolico Goražde, Žepa, Srebrenice, Sarajevo, Tuzla in Bihać. O uresnitvi resolucije se bodo ta teden pogovarjali zunanji in obrambni ministri držav članic Varnostnega sveta in Evropske skupnosti, nalogo pa bo po vsej verjetnosti prevzela Severnoatlantska obrambna zveza Nato. Čeprav je sklep o varovanju varnostnih območij s dobrodošel, saj prvič vključuje tudi fizično varovanje Muslimanov, pa je vsaj pol leta prepozen. Iluzije oz. napovedi lorda Owana, da bodo morali Srbi zapustiti zasedena ozemlja, so s tem sklepom neuresničljive. Za to bi ZN oz. zahodni zavezniki morali uporabiti večje

enote vojaških sil, vsaj 70.000, in se odkrito spopasti z bosansko-srbsko vojsko in celo z vojsko t. im. ZR Jugoslavije. Letalski poseg in njegovo učinkovitost so namreč že zamudili.

Z obleganim Goraždem se bo verjetno zgodilo podobno kot s Srebrenico. Ko so razglasili za demilitarizirano cono in so jo mirovne sile vkorakale vanjo, je bilo v njej od skupaj štirideset do petdeset tisoč prebivalcev in beguncev samo še nekako 20 v luknjah skritih ljudi. Vse drugo je pobegnilo v gozdove ali pa je bilo že „očiščeno“. V Goraždu je bilo ob začetku silovite srbske ofenzive nekako 80.000 ljudi. Mesto se sprmeinjav v Vukovar, torej izginja v ruševinah. Ljudje umirajo od lakote, žeje in obolelosti, od ran. Kar more, po skrivnih poteh beži iz mesta. Gorje tistim, ki jih pri tem zajamejo Srbi. Koliko ljudi bo še živih v razrušenem mestu, ko bodo ZN vzpostavili varno cono, ne ve nihče.

Vzpostavitev varnostnih območij zahteva precej priprav in velike stroške. Tudi to, po doslednejših izkušnjah, ne bo šlo tako gladko, predvsem pa ne hitro.

ZN v vse večjih težavah

Prebujanje narodov, kot posledica dosedanje imperialistične svetovne ureditve, postavlja Združene narode v vse večje težave. Lahko je bilo takrat, ko je bilo zaradi nafte potrebno ukrotiti Irak, vse težje pa postaja, ko se nacionalno vrenje pojavlja vsepovsod. Bosna in Hercegovina ni osamljen primer. Kljub umiranju in genocidu bosanskih Muslimanov svetovno (imperialistično) javnost bolj skrbi Rusija v nekdanji Sovjetski zvezi, ki lahko razpade v nekaj deset

avtonomnih pokrajin in republik, kar pa najbrž ne bo šlo brez krvi (ne pozabimo atomskega orožja!). Tudi v Aziji in Afriki ni dosti bolje, vendar to je problem prihodnjih desetletij.

Stanje zagotovo ni brez izhoda, organizirati bi bilo potrebno svetovno konferenco v okviru Združenih narodov, na kateri bi vsi osvobajajoči in utesnjujoči podpisali sporazum o mirnem in strpnem razreševanju konfliktov, da se ne bi ponovila „Jugoslavija“.

J.R.

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE

Sreda, 9. 6. Glasbena sredo. 18.10–19.00
Večerna 21.05 – 22.00 Dvojezično Marijino petje v Ločah.

Četrtek, 10. 6.
6.30–7.00 Praznična oddaja (P. Zunder).
18.10–18.30 Praznična oddaja (P. Zunder).

Petek, 11. 6. Zvočno pismo.

Sobota, 12. 6. Od pesmi do pesmi – od srca do srca (18.10–18.20).

Nedelja, 13. 6.
6.30–7.00 Dobro jutro na Koroškem – duhovna misel (žpk. Florian Zergoi).
18.10–19.00 Od pesmi do pesmi – od srca do srca

Ponedeljek, 14. 6. Medkulturna zvgoja v vrtih prostora alpejadran.

Torek, 15. 6. Partnerski magazin

ŠIRITE IN NAROČITE
SLOVENSKI VESTNIK

Marjana ni več gore so ga vzele...

Pred kratkim nas je planince pretresla žalostna vest, da se je v Palavičinijevem ozebniku na Großglocknerju pri spustu s smučmi smrtno ponesrečil 33-letni alpinist dr. Marjan Čertov, in tako v gorah, ki jih je tako ljubil, za nas vse tragično končal svoje življenje. Z njim smo slovenski planinci izgubili izredno priljubljenega gorskega tovariša in dolgoletnega odbornika

Slovenskega planisnkega društva. Svoje zadnje počivališče je Marjan našel na pokopališču v svojem rojstnem kraju, v Slovenjem Plajberku, kjer se je od pokojnika poslovila velika množica ljudi.

Marjan se je s plezanjem začel ukvarjati v dijaških letih (dijak slovenske gimnazije). Prvi plezalni začetki so bili v severnem ostenju Vorelce/Klagenfurter Spitze. Takrat je še plezal z bratom. Da bi bil blizu ljubljnim goram, je šel študirat v Innsbruck, kjer je ves prosti čas

posvetil plezariji po tamkajšnjih gorah. Vmes se je podal tudi v druga gorstva ter v domače Julijce, v triglavsko severno steno in preplezal Skalaško smer in Čopov steber. Še prav posebno pri srcu pa so mu bili južnotiroolski Dolomiti. Pri nadaljnjih gorskih „potepanjih“ pa ga je zaneslo celo v Himalajo. Bil pa je tudi drzen smučar. Na eni takšnih smučarij ga je pred leti na sveti večer na povratku s Stola pod Svačico zasul plaz, iz katerega se je komaj rešil.

Marjan pa ni bil samo strasten plezalec, marveč tudi čudovit gorski tovariš in vodič. Tako je naše planince varno vodil na Mount Blanc, Matterhorn in v druge gore. Na prijeten način je znal vplivati na svoje varovance, da so mu zaupali in mu brez strahu sledili. Njegov vedno nasmejani obraz je tudi v kritičnih situacijah pomirljivo vplival na razpoloženje njemu zaupanih planincev. Skratka, bil je idealen gorski vodnik, pa čeprav tega statusa uradno ni imel. Kot sem že omenil, je bil Marjan drzen smučar in kot tak se je tudi spoprijel z divjim Palavičinijev ozebnikom. Že plezanje po njem je drzno dejanje, kaj šele spust s smučmi. Marjan in njegov tovariš Kaiser sta to tvegala. Po vsej verjetnosti je Marjana pri spustu zadel kamen in ga zbil v globino. Težko poškodovanega so s helikopterjem prepeljali v bolnišnico, kjer pa je naslednjega dne poškodbam podlegel.

Marjanova tragična smrt v gorah je še posebno nas planince globoko prizadela, saj smo z njim zgubili nenadomestljivega moža gornika. Ohranili ga bomo v nepozabnem spominu.

S.L.

Pokušnja mošta v Ločah

SPD „Jepa-Baško jezero“ in Kmečka izobraževalna skupnost sta preteklo nedeljo pripravila „Pokušnjo mošta“ pri Pušniku v Ločah. Že tradicionalna prireditev se iz leta v leto bolj izpopolnjuje in sedaj dopolnjuje že ves južnokoroški prostor. Organizatorjeva skrb pa se ne omejuje zgolj na predstavitev, oziroma oceno določene domače proizvodnje, marveč želi pridelovalce od nekdanjih udomačenih pijač opozoriti tudi na širši pomen tega gospodarske panoge v naših krajih. Letos prvič pa je bil govor tudi o žganih pijačah, nekateri vzorci pa so bili tudi razstavljeni. Osemčlanska komisija pod vodstvom Josefa Qendlerja je predhodno izbirala kar izmed

66 vzorci moštva in enajst od teh ocenila za izvrstne, nadaljnjih 15 pa za dobre mošte. V sam vrh je posegel tudi domačin Josef Urschitz iz Ratenč s petim mestom. Pred razglasitvijo ocen in podelitvijo diplom je dr. Janez Hribar za ljubljanske univerze predaval o proizvodnji kakovostnega mošta. Predsednik koroške sadjarske zveze inž. Hans Antonitsch pa je udeležence seznanil predvsem o koroških konceptih za sadjarstvo, o kakovosti mošta ter tudi predstavil gospodarski pomen tega proizvoda za naše kraje.

Pohvalno se je izrekel nad društveno iniciativo, da v svoje delovanje vključuje tudi gospo-

darsko-izobraževalno tematiko za naše kmetovalce, sadjarje pri iskanju dodatnih dohodkov v bodočih odprtih evropskih trgih. Proizvodnja ob tem ne sme biti usmerjena v večjo količino, marveč v kakovost pridelkov.

Tudi predstavnik Kmečke izobraževalne skupnosti je nakazal tozadevne smernice za sadjarsko panogo, kateri bo treba v bodoče posvečati vse več pozornosti. Ne le proizvodnja sama, tudi gojenje sadjarskih kultur da potrebuje smotrne ureditve z ozirom na slikovitost naše pokrajine. Prireditve je bila vsekakor koristna ne samo za kmete, marveč tudi za široki krog, ki se kakorkoli ukvarja s sadjarstvom.

F.Č.

Longo mai slavi dvajsetletnico

Pri Stoparju v Lobniku je bilo v nedeljo zelo živahno. Ves dan so prihajali obiskovalci iz vse Koroške pa tudi iz Slovenije in celo Hrvaške. Evropska zadruga Longo mai je namreč proslavila 20-letnico svojega obstoja in delovanja. V ta namen so pripravili bogato razstavo svojih pridelkov in izdelkov ter dokumentacije, udeležence pa so postregli z ovčjimi specialitetami. Več v prihodnji številki.

Pevci „Bilke“ v Wiesbadnu

Zveza slovenskih žena Celovec, Tarviserstr. 16

Letovanje otrok v Poreču od 20. do 31. 7. 1993

Cena letovanja, vključno s prevozom, znaša 2.800 šil.

Prijavnice in podrobne informacije dobite pri Milki Kokot, Tarviserstr. 16 tel.: 0463/514300/40

Vzgojitelji, ki bi bili pripravljeni spremljati otroke, naj se tudi prijavijo na zgornji naslov.

Čestitka

Staršema Marici in Maksiju Sima iz Deščic pri Šentilju se je rodil krepak sin Milan. Obema iskreno čestitamo, Milančku želimo, da bi bil zdrav in hitro rasel, njegovemu bratcu Janku pa, da bi imel z njim mnogo veselja.

Uredništvo

Ob koncu preteklega meseca so v nemškem mestu Wiesbaden gostovali člani moškega pevskega zbora SPD Bilka iz Bilčovsa. Med novimi prijatelji so se počutili odlično, ob koncertu pa so predstavili tudi svojo občino. Udeleženec turneje nam je poslal obširnejše poročilo, ki ga bomo objavili v prihodnji.

SLOVENSKI VESTNIK Nadstrankarski časopis koroških Slovencev

Uredništvo/Redaktion: Tarviser StraBe 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, Telefon 0463/514300-30, 33 in 40, telefaks 0463/51430071.

Usmerjenost lista/Blattlinie: seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

Urednika/Redakteure: Jože Rovšek, Sonja Wakounig.

Izdajatelj in založnik/Herausgeber und Verleger: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, Tarviser StraBe 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, telefon 0463/514300, telefaks 0463/51430071.

Tisk/Druck: Založniška in tiskarska družba z o.j. Drava, Tarviser StraBe 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/50566, telefaks 0463/51430071.

Oglasi/Anzeigen: Tarviser StraBe 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/514300-30, 33 in 40, telefaks 0463/51430071.

Zastopstvo za Slovenijo: ADIT-DZS, Glonarjeva 8, 61000 Ljubljana, Slovenija, telefon 061/329761, telefaks 061/311123.

Letna naročnina: za Avstrijo 370 šil. (za upokojence 280 šil.); za Slovenijo 1500 SIT.

Meja je bila odprta...

Poživiti nekdanje stike med ljudmi, ki živijo tostran in onstran meje, je bila utemeljitev v številnih pismih, ki sta jih Slovensko prosvetno društvo „Zarja“ iz Železne Kaple in Slovensko planinsko društvo iz Celovca naslovili na razne urade, dokler nismo dobili dovoljenja za prehod meje, kjer ni uradnega mejnega prehoda. Tako je bila na binkoštni ponedeljek od 8. ure zjutraj do 8. ure zvečer tudi uradno odprta meja za vse, ki so se udeležili romanja k sv. Duha v Solčavi v Sloveniji. Te možnosti se je poslužilo nad sto ljudi.

Ob 8. uri zjutraj smo se zbrali v Železni Kapli in se potem z avtomobili peljali do cerkvice Šentlenart. Od tam pa smo se ob dovolj osvežujočem vremenu peš podali čez vrh. Lep občutek nas je navdajal, ko nas je na meji pozdravil priazen carinik in ko smo se mimo Olševe spustili po strmini k obnovljeni cerkvi sv. Duha. Romarsko mašo je oblikoval celjski pomožni škof Jože Smej, ob koncu maše pa je spregovoril Miha Kuchar v imenu kapelskega

farnega sveta in se ob tem zahvalil tudi iniciatorjem tega pohoda.

Do poznih popoldanskih ur smo se v prijetnem vzdušju pogovarjali in poveselili najprej v gostilni ob cerkvi, potem pa še na domačiji Rogar, kjer je bila doma Kežarjeva Pavla. Za veselo razpoloženje so poskrbeli muzikantje z obeh strani meje, ki so takoj ugotovili, da skupna viža še lepše zveni. Ko smo se vračali, se nam je skoraj vsem zdela pot nekoliko težavnejša in bolj strma kot v popoldnaskih urah...

Že tam pa se je porodila misel, da bi morala biti taka srečanja pogostejša in meja bi ne smela biti ovira, če se ljudje želijo srečati. Tako smo sklenili, da bomo ob žegnjanju pri sv. Ani v Koprivni zaprosili za dovoljenje tudi za prehod meje na Lužah, 25. julija letos. Ta iniciativa pa naj bo tudi vzpodbudna za druge, saj je dovolj krajev in ljudi, ki jih ločuje meja in morajo za srečavanja prevoziti dolge poti, čeprav so morda oddaljeni samo kak kilometer...

B.J.

Kvalifikacija – vso srečo SAK!

Danes se že začne kvalifikacijski turnir med Flavio Solvo in Braunau.

Kvalifikacija

Predprodaja vstopnic za kvalifikacijske tekme je možna v vseh Posojilnicah. Za domače navijače bo rezervirana tribuna. Vse tekme bo dvojezično v živo prenašal radio ORF.

Prijave za vožnjo v Zgornjo Avstrijo v soboto, 12. junija 1993, so možne na vseh Posojilnicah najkasneje do 5. junija 1993. Avtobusi vozijo iz vseh večjih krajev južne Koroške.

naum. Braunau si je v zadnjem kolu priboril naslov prvaka Zgornje Avstrije in s tem pokazal, da je najbolje zdržal pritisk, saj so kar tri ekipe imele enako število točk in enako možnost za uspeh. Braunau je doma zmagal z 2:0, Traun in Marchtrenk pa sta se ločila neodločeno. Tako je tudi v Zgornji Avstriji letos isti prvak kot lani. SAK pride to kar prav, saj moštvo pozna že iz lanskega leta. Braunau je znan in „neprijatelj“ zaradi svoje defenzivne igre (40 golov v 26. tekmah), njegova obramba pa je skorajda nepremagljiva. Če je proti kakemu moštvu vodil z 1:0, temu ni več uspelo zmagati, oziroma prelisičiti njegove obrambe.

Trenutek, na katerega se je SAK pravzaprav

pripravljal že vse leto, je vedno bliže.

V soboto, 12. 6. 1993 ga torej ob 18.30 uri čaka v Braunauu prva preizkušnja. Pravtako pa bo to tudi preizkušnja za navijače in za SAK fan-klub, ki je v letošnjem spomladanskem delu prvenstva bil le senca nekdanjemu navdušenemu klubu navijačev.

Zgleda, da je tudi njemu – kot igralcem – manjkala motivacija, da bi pošteno zabobnal in

Razpored nadaljnjih kvalifikacijskih tekem:

- 3. tekma: SAK – Flavia, sreda, 6. 6. 1993, 18.30**
- 4. tekma: Braunau – Flavia, sobota, 23. 6. 1993, 18.30**
- 5. tekma: SAK – Braunau, sreda, 23. 6. 1993, 18.30**
- 6. tekma: Flavia – SAK, sobota, 26. 6. 1993, 18.30**

da bi zadonelo po igriščih.

Slovenski nogometaši pa se zanesejo na svoje navijače, ki naj bi bili njihov 12. igralec.

Na tekmo v Zgornjo Avstrijo bodo vozili avtobusi. Prijave so še možne na vseh posojilnicah. Cena znaša 190 šil., odhod pa je v soboto 12. junija. Pliberk ob 11. uri, Železna Kapla ob 11. uri, Dobrla vas ob 11.15 in Celovec ob 12. uri.

Radio ORF bo v živo in dvojezično prenašal tekmi SAK-Flavia S. in SAK – Braunau.

18. srečanje slovenskih športnikov iz obmejnih dežel

Športna zveza Vrhnika je ob sodelovanju Športne zveze Slovenije in pod pokroviteljstvom predsednika Skupščine občine Vrhnika g. Vinka Tomšiča v soboto, 5. junija 1993, organizirala letošnje srečanje slovenskih športnikov iz obmejnih dežel. Srečanje je bilo že 18. po vrsti.

Prireditve, ki je vsako leto v matični domovini, ni namenjena le tekmovalstvu, ampak predvsem medsebojnemu spoznavanju, seznanjanju s slovensko kulturo in kraji, pa tudi prijateljskemu druženju. Letos so bili udeleženci na željo zamajskih športnih organizacij prvič kategorije

najmlajših, do 15 let, tekmovalje pa ni bilo nikakršno prvenstvo, ampak je bilo le športna manifestacija. V odbojki, nogometu, šahu in med dvema ognjema so sodelovale ekipe: Slovenska športna zveza iz Koroške, Združenje slovenskih športnikov v Italiji, Zveza Slovencev na Madžarskem in Športna zveza Vrhnika. Vsi udeleženci so za zaključek nastopili še v krosu.

Po končanih tekmovaljih je bilo za vse udeležence organizirano družabno srečanje in ogled Cankarjeve rojstne hiše ter Tehniškega muzeja Slovenije v Bistri.

Slovenija brez poraza na evropsko prvenstvo

V Vroclavu na Poljskem so se v nedeljo končale kvalifikacijske tekme za nastop na evropskem košarkarskem prvenstvu, ki bo letos v Nemčiji. Slovenska državna reprezentanca se je odrezala odlično in s sedmimi zmagami dosegla prvo mesto. V začetnem krogu je premagala Litvo, Estonijo, Češko, Moldavijo in Poljsko, v zaključnem pa še Bosno

in Hercegovino in, kar je najpomembnejše, Hrvaško, srebrno reprezentanco z olimpijskih iger v Barceloni. S to zmago se je slovenska reprezentanca prestižno revanširala za poraz in izločitev iz kvalifikacij za olimpijske igre lani v Španiji. Na evropskem prvenstvu bo Slovenija tekmovala v skupini z Estonijo, Nemčijo in Belgijo.

Šest Šentjanščanov v koroškem kadru

Deželna športna zveza in športni delegati so pred nedavnim potrdili koroški A in B kader. Od Šentjanščanov sta se v A kader uvrstila Dunja Jamnig in Danijel Uznik, v B kader pa štiri tekmovalke, in sicer Birgit Filipič, Marion Maloveršnik, Silvana Oraže in na

novi iz šolarskega kadra Tatjana Zablatnik. Zelo blizu kvalifikacij pa sta bila še Brigitte Esel in Markus Vouk.

Šentjanščanom čestitamo in jim želimo prijeten in uspešen trening na gorskih smučiščih in ledenikih in brez poškodb!

Dunja Lukan druga na državnem prvenstvu!

15-letna šahistka Slovenske športne zveze Dunja Lukan (slika) je na državnem mladinskem prvenstvu v Schladmingu dosegla izreden uspeh. V skupini pod 16 je osvojila odlično drugo mesto, za osvojitev naslova državne prvakinje pa ji je manjkalo samo pol točke. Dijakinja 6. razreda

ZG in ZRG za Slovence v Celovcu je v vseh sedmih partijah ostala neporažena, igrala je samo tri remije. Z drugim mestom Dunji Lukan ni uspelo samo doseči zdaleč najboljši rezultat vseh koroških igralk, ki so v zadnjih letih nastopile na državnih prvenstvih, perspektivna slovenska šahistka si je hkrati priborila tudi kvalifikacijo za svetovno mladinsko prvenstvo, ki bo julija letos na Slovaškem. Mladinska igralka SŠZ je s šahom začela pred štirimi leti, v zadnjem letu je že okrepila prvo ekipo SŠZ v spodnji liogi, kjer prav tako ni izgubila nobene partije.

Manuela Jammer, prijateljica vratarja SAK Adija Preschernha:

„Vesela sem, da ima Adi cilj“

Kako dolgo že poznaš Adija in kakšen je tvoj odnos do nogometašev?

Z Adijem sem skupaj že pet let. Ko sem ga

čas je treba žrtvovati za nogomet. Zame je bilo to zelo enostavno. Ob nedeljah sem šla gledat, nisem pa vedela, koliko truda je potrebno, če hočeš biti uspešen. To sem spoznala šele pri Adiju, ki pa je še posebno za-

II. zvezni ligi in po možnosti tudi v inozemstvu.

Si ga pripravljena spremljati?

Ja, seveda. Službeno – po poklicu sem frizerka – nisem vezana, tako da vsak čas lahko grem z

Adi je vratar. To pomeni tudi več odgovornosti. Igralcu na igrišču lahko priskoči na pomoč soigralec, v голу pa je vratar v glavnem sam. Kje Ti vidiš razliko?

Res je, da je končno največkrat vratar kriv, če moštvo izgubi. Seveda pravijo, da je moštvo izgubilo, vendar nekje pa je le vsak krivi vratarja, še posebno, če je prejel „neumen“ gol.

Tudi Adi je vedno zelo potrpeh, še posebej tedaj, če mu je res spodletelo. O tem potem ne govori, vem pa, da ga zelo moti. Če prejme gol, mi kar zastane srce in se sama zelo slabo počutim, ker tudi vem, kaj Adi sam „pretrpi“ v tistem trenutku.

Nasploh pa me motijo stalne opombe ljudi, ki me sprašujejo, kaj je z Adijem ali pa se celo pri- tožujejo čezenj. Mislim, da nimajo pojma, kaj se dogaja v vratarju, še posebej, če je tako občutljiv, kot je Adi.

gnan. Je pravi fanatik, kar se tiče treninga, pa tudi v televiziji si ogleda vse tekme, kupuje časopise itd. On je z dušo in telesom vratar – nogometaš. Vsa njegova prizadevanja pač tečejo v to, da bi napredoval. Njegova želja je pač igrati tudi v

njim. Prihodnje leto pa se nameravata tudi poročiti. Bova pač poskusila najino srečo. Vesela sem, da je tako prizadeven, da ima cilj, ki ga skuša doseči in da svoj prosti čas posveča športu, ne pa da bi ga zapravljaj in sedel v gostilnah.

Slovensko prosvetno društvo

„Valentin Polanšek“

vabi

na kolesarski izlet v četrtek, 10. junija t.l.

Start: ob 14. uri pri Kovaču na Obirskem
Proga: Kovač – Železna Kapla (črpalka ESSO) – Obirsko – Korte.
Nato piknik pri „Francelnu“.